Nr. 69.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we WTOREK DNIA 28 SIERPNIA V. S. 1817 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

— *Wilno* —

Dnia 18 t. m. z powodu pobytu w tuteyszém mieście JP. *Bogusławskiego* b. Dyrektora teatru Warszawskiego, dana była na rzecz Inwalidow reprezentacya opery, pod tytułem *Raoul Dziedzic na Crequi*. Po skończeniu opery, znaiomy Sztukmistrz, JP. *Franke*, okazał nieposolitą siłę i zręczność. Mimo małey liczby goszczących teraz w mieście, publiczność znacznie się zebrała i prawie każdy płacił wyższą ceną za bilety jak zwyczaynie.—JW. Sowietnikowa Bobiatyńska, ofiarowała za bilet czer. złł. 3; JW. Starościna *Gorska* czer. złł. 2; JW. Woienny Gubernator czer. zł. 4; JW. Vicegubernator, Hrabia *Plater Zyberk*, czer. zł. 3; JW. Hrabia *Pociey* czer. zł. 8; JW. Marszałek Guberski *Ropp* czer. zł. 3; JO. Xiążę *Lubecki* czer. zł. 2; JW. Senator *Stroynowski* czer. zł. 2; JW. Hrabia *Olizar* cz. zł. 2; W. Maior *Szymanowski* rub. ass. 25; W. Sowietnik *Dobrzański* czer. zł. 2.—Cały dochod, po odtrąceniu expensu teatralnego uczynił rub. ass. 712 i kop. 20.

Kancellarya JW. Cywilnego Gubernatora przesłała do umieszczenia następuiący artykuł:

Zarządzaiący Ministerium Policyi, przez okolne pisma do Cywilnych Gubernatorów, pod d. 19 lipca b. roku, porucza, stosownie do żądania Naczelnika Głównego Sztabu Jego Cesarskiey Mci, uwiadomić znayduiących się po Prowincyach abszytowanych Jenerałów, Sztab-i Ober Officerów: ażeby z nich ci, którzy abszytowani są przez dzienne rozkazy po 1 dniu maia 1816 roku, lecz niemaią ieszcze Ukazów o uwolnieniu ze służby, udali się z prośbami o nadesłanie im takowych do mieysca pobytu ich, do Główno-Kommenderuiących Armiiami i Dowodzców oddzielnych Korpusow, pod których kommendą zostawali; abszytowani zaś przed wymienionym wyżey terminem powinni udawać się do Inspektorskiego Departamentu, który wedle należnego urządzenia obowiązanym iest wydawać od siebie Ukazy dla wszystkich przed tym terminem abszytowanych.

W gazecie *Poczta Północna* czytamy z *Petersburga* pod 18 sierpnia, co następuie:

„Wirtemberski nadzwyczayny Poseł i Pełnomocny Minister, Hrabia *Beraldyngen*, z powodu opuszczenia tuteyszey stolicy, miał audyencyą dnia 5go sierpnia u N. Cesarza i N. Cesarzowey *Elżbiety* w *Kamiennym Ostrowiu*, a d. 12 t. m. u Cesarzowey Jeymości *Maryi Teodorowny*, Wielkiego Xiążęcia *Mikołaia* i Wielkiey Xiężny *Alexandry Pawłowny* w *Pawłowsku*. —Jego Cesarzewicowska Mość Wielki Xiążę *Konstanty* dnia 8 po połndniu przybył na stacyą *Kipieni*, a po herbacie o godzinie 9tey puścił się w dalszą podróż. —Donoszą ze *Schlisselburga* że Jego Cesarzewicowska Mość Wielki Xiążę *Michał* przybył tam d. 12 t. m. o godzinie 6tey zrana, a po małym odpoczynku opatrywał szluzy, łazarety, warownie i bawełnianą fabrykę. Po południu puścił się kanałem na statku, a cały ekwipaż swoy wysłał lądem w dalszą drogę.

(*Z gaz. Ruski Inwalid*). *Petersburg, dnia 17 sierpnia.* Przez Ukaz Imienny *Nayiaśnieyszego Pana* dnia 23 lipca dany Nayświętszemu Synodowi, w skutek opinii JW. *Ambroziusza* Metropolity Nowgorodzkiego, Archimandryt Moskiewskiego Nowospaskiego klasztoru *Filared*, Naymiłościwiey mianowanym został Biskupem wikaryuszem dyecezyi Petersburskiey z tytułem Biskupa Rewelskiego. —Zawsze iednakże ma zostawać Rektorem Petersburskiey duchowney Akademii, i Klasztor nowospaski do iego ma należeć zarządzania.

JJWW. Arcybiskupi: *Michał* Czernichowski, *Serafin* Twerski i *Iob* Ekaterynosławski, otrzymali od *Nayiaśnieyszego Pana* krzyże dyjamentowe, które maią nosić na infułach.

W. Marszałek nadworny Hrabia *Litta*, przy uwolnieniu od obowiązkow zarządzania głównym biurem Intendencyi, miał szczęście otrzymać od *Nayiaśnieyszego Pana* pierścień bogato ozdobiony dyjamentami z wizerunkiem Cesarza Jmci.

Następuiąca ofiara żołnierza Rossyyskiego na rzecz iego współbraci, niepotrzebuie ozdob stylu, wyrazy własne ofiaruiącego pochodzące z prostego serca są dowodem szlachetnych uczuć iego, zdobią oraz i ukraszaią dar, który przynosi. Pismo iego w takiem iest brzmieniu.

„Będąc uwolnionym od służby woienney z pułku 3 regularnego Kozakow Ukraińskich z przyczyny ran odniesionych, kiedym w dolęgliwościach moich i ranach do tego stopnia znalazł ulgę, iż mogę przez własnoręczną pracę utrzymać życie; przesyłam przy piśmie ninieyszem wydane mnie z pomienionego pułku zaświadczenie, na mocy którego, mam odbierać coroczną pensyją przywiązaną do orderu, danego mnie 1 maia 1816 roku, i naypokorniey upraszam, aby opłata łaskawie mnie przeznaczona, użytą była na zawsze na rzecz takich, którzy z przyczyny kalectwa i ran niemaią sposobności zaspokoienia i naygwałtownieyszych potrzeb.

W przeszły poniedziałek, to iest w dzień Swiętego Ludwika 13 b. m., odprawiło się według zapowiedzenia i woli pełnomocnika Francuzkiego w tuteyszym katolickim kościele nabożeństwo, na którem się znaydowali Posłowie i Ministrowie zagraniczni, wielu urzędnikow wysokich stopni obojga narodów, oraz nieprzeliczone mnóstwo ludu. JW. Metropolita Siestrzencewicz Bohusz był przytomny także i po skończoney mszy zaintonował *Te Deum*; lecz celebrował kapłan z narodu Francuzkiego, w dniu tym albowiem Francuzi obchodząc święto Króla swoiego, Ludwika XVIII, sami należeć chcieli do dopełnienia obrzędu tego. Wyborna i liczna orkiestra z naylepszych artystow stolicy złożona, ożywiona doskonałym głosem Panny *Pauliny Romani*. (*) wynosiła serca i myśli modlącego się ludu przed tron Pana zastępów, nadaiąc temu obchodowi równie okazałą iak rozrzewniaiącą postać. Głos Panny *Romani* w dniu tym oddał należne hołdy wdzięczności Stwórcy swoiemu! ileż to serc przeniknionych, z pokorą w duchu wyznały, iż wszelka doskona-

(*) Panna Romani iest *Polka*. Nazwisko *Romani* wzięte iest z mieysca iey urodzenia *Romanowa*, dóbr JW. Hrabi Ilińskiego Rzeczywistego taynego Radcy, Senatora Państwa Rossyyskiego i Kawalera.

łość od Boga pochodzi i Jemu się wdzięczność za nią należy! Po skończonem nabożeństwie, kiedy wychodził z kościoła Pełnomocnik Francuzki, grano marsz Henryka IV. *Vive Henri quatre.*

Królestwo Polskie.

W Imieniu Króla

Ogólne Zgromadzenie Rady Stanu.

Po wysłuchaniu rapportu Kommissyi Instrukcyyney w sprawie Jacentego *Budziszewskiego* Burmistrza miasta *Nura* w Woiewództwie Płockiem leżącego, za przedstawieniem Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi na Radzie Administracyyney dnia 31 Grudnia r. z. od urzędu oddalonego,

zważywszy,

iż gdy z zaniesionych skarg i denuncyacyy obywateli miasta *Nura* do Podprefekta Ostrołęckiego protokułem indagacyy obiaśnionych udowodnioném iedynie widzi przebranie nad należność przez Burmistrza dwóch złotych pogłównego od *Leyby Haimowicza* (co wszakże nastąpić mogło przez naganną tylko pomyłkę w ściąganiu podatków), a względem iedney osoby dopełnione, nie może przecież obwinić z pewnością o zdzierstwo rozmyślne; gdy równie także i kwota złoty ieden groszy piętnaście wynosząca od Pawła *Jeleńskiego* za paszport wymuszoną się znayduie w czasach ieszcze tych, w których pewne i stałe przepisy tax paszportowych ogłoszonemi nie były; nadto, gdy samym czasu przeciągiem od roku 1811, oraz przez usunięcie *Budziszewskiego* od urzędu, ślady udowodnień tych pokrzywdzeń zatarte nawet iuż bydź muszą: z tych względow uznaie, że wspomniony *Budziszewski* nie zasługuie, ażeby był pod sąd oddanym.

Działo się w *Warszawie* na posiedzeniu ogólnego zgromadzenia Rady Stanu dnia 18stego Sierpnia roku 1817.

(Podpisano) *Zaiączek.*

Referendarz Stanu, pełniący obowiązki Głównego Sekretarza Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu.

(Podpisano) Tomasz *Grabowski.*

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Odebraliśmy doniesienie z *Ligny* we Francyi, iż tam dnia 14go przybył nasz Monarcha w dobrem zdrowiu. — Następca tronu naszego ieździ także po Prowincyach naszych nad *Renem*, ogląda warownie twierdz, i odbywa popisy z pułkami w różnych mieyscach stoiącemi.

Nasi Budowniczowie robią teraz rysunek nowego teatru, który na mieysce spalonego ma bydź wystawiony. — Spalony teatr umieszczony był w tabelli szacunkowey Towarzystwa ogniowego na 180,000 talarów.

W gazecie ryzkiey, *Zuschauer*, czytamy z *Berlina* pod 13 sierpnia, co następuie: „Przed kilką dniami rozeszła się tu wiadomość: że *Napoleon* umknął z wyspy *ś. Heleny* i że do Ameryki południowey popłynął. Kupiec ieden zapewniał, iż poseł niderlandzki przy tuteyszym dworze, otrzymał wiadomość tę przez gońca z *Amsterdamu*. Na zapytanie nadwornego pocztamtu oświadczył Poseł, że nic podobnego nie wie. Tymczasem pogłoska ta sprawiła przyiemną sensacyą kupczącym papierami publicznemi; ale nadzieia ich znikła iak bańka mydlana, gdyż niebawiąc pociągnięto do odpowiedzi rozsiewacza owey wiadomości.

Włochy.

(*z gaz. lwow.*) Gazeta *Wiedeńska* i *Dostrzegacz Austryacki* zawieraią co następuie: „Listy z *Livorno* pod d. 14m sierpnia pisane, zawieraią poniższe wiadomości o obrzędach podczas oddania Jey Cesarsko-Królewicowskiey Mości Arcy-Xiężney *Leopoldyny*, Małżonki Następcy tronu zjednoczonych Królestw *Portugalii*, *Brazylii* i *Algarbii*, tudzież o iey udaniu się na okręt.

„Jego C. Królewicowska Mość, Wielki Xiążę *Toskański*, i rodziną iego, w towarzystwie Nayjaśnieyszey Arcy-Xiężney [illegible], Xiężney Parmeńskiey, tudzież ich Królewicowskich Mości Xięcia i Xiężney Salerneńskich (Królewica obu *Sycyliy* Leopolda i małżonki iego Arcy-Xiężney *Klementyny*) wyiechali dnia 6 sierpnia z *Florencyi* do *Livorno*, dokąd się N. Arcy-Xiężna, małżonka następcy tronu portugalskiego i brazyliyskiego, dnia 7 sierpnia z letniego pałacu *Poggio Imperiale* z całym Dworem swoim podobnież udała. Dnia 10 sierpnia zrana nadjechał tam takoż z *Lucca* i Xiążę *Metternich*, Minister spraw zagranicznych Jego C. K. Apostolskiey Mości. Tymczasem zgromadziło się w *Livornie* przeszło 4000 gości ze wszystkich prowincyy włoskich, tak, iż nawet iuż w domach prywatnych ledwie się można było pomieścić.“

„Dnia 12 sierpnia odprawiło się *uroczyste oddanie* Jey Ces. Królewicowskiey Mości w sali zamkowey W. Xięcia, do tego aktu umyślnie przygotowaney. C. K. Minister Stanu i Konferencyi, tudzież spraw zagranicznych, Xiążę *Metternich*, dopełnił oddania w charakterze C. K. Kommissarza, a Królewsko-Portugalski Kommissarz, Margrabia *di Castel-Melhor*, odebrał z rąk iego N. Xiężnę pod tronem w obecności obydwóch Dworow, przy zachowaniu zwykłych obrzędow. Tegoż samego dnia dawała Jey C. Królewicowska Mość wielką ucztę, na którey się obadwa dwory, Austracki i Portugalski znaydowały.“

„O godzinie 5tey po południu wsiedli wszyscy NN. Państwo na statek W. X. Lancia zwany, i przewiezli się do Królewsko-Angielskiego liniiowego okrętu *Albion* (tegoż samego, co się przy bombardowaniu *Algieru* znaydował) o 74rech działach, który pod rozkazami Kontr-Admirała Karola *Penrose* przed kilką dniami do zatoki zawinął. Okręt ten był świetnie ozdobiony i sprawiał przepyszny widok, iaki właściwy iest marynarce angielskiey. Nayjaśnieysze Państwo obeyrzawszy wszystkie szczegóły okrętu, udali się na Królewsko-Neapolitańską fregatę, na którey Xięztwo Icmość *Salerneńscy* z *Neapolu* do *Livorno* przybyli. Tam pożegnały się NN. Siostry, a nazaiutrz o świce widać było eskadrę neapolitańską w dalekiey odległości.

Trudno opisać widok, iaki port i zatoka w ciągu tey przeiazdzki sprawiały. Niezliczone mnóstwo barków wszelkiego rodzaiu okrywało morze; wszystkie okręty woienne odpowiadały na wystrzały z dział, któremi okręt *Albion* Nayjaśnieyszych Gości, pozdrawiał i podczas ich odjazdu powtarzał. Naypięknieysza pogoda i nayspokoynieysze morze sprzyiały przeiazdce, po którey się Nayjaśnieysze Państwo do wielkiego oświeconego teatru udali, gdzie N. Xiężnę Małżonkę Następcy tronu, tak podczas weyścia do loży W. Xięcia, iako też i podczas oddalenia się, zgromadzone mnóstwo ludu nayżywszemi okrzykami radości pozdrawiało. Publiczność zdawała się czuć to, że się w tem połączeniu dawnego i nowego świata, coś właściwego i wzniosłego zawiera.

Dnia 13 sierpnia o godzinie 4tey po południu, udała się N. Xiężna małżonka Następcy tronu na wielkiey szalupie liniiowego okrętu *Króla Jana VI*, na pokład onegoż. Niezliczone mnóstwo widzów okrywało nadbrzeża; podczas wyiazdu z portu grzmiały wszystkie bateryе miasta, a przy zbliżeniu się szalupy, dawały salwę Królewską obadwa Portugalskie okręty liniowe, na którą liniiowy okręt Angielski *Albion* odpowiadał. Na okręcie przedstawiono Jey Ces. Królewicowskiey Mości cały dworski orszak portugalski i oficerow. O godzinie 6tey przybyła N. Arcy-Xiężna *Marya Ludwika*, Xiężna Parmeńska, dla odwiedzenia N. Siostry swoiey, i dopiero o godzinie 10tey wieczorem oddaliła się z okrętu.

Wszystko, co tylko dla wygody NN. podróżnych i ich dworow wymyślić można było, dokonano na okręcie *Jan VI* z gustem i przepychem. Trudno było by zrobić sobie wyobrażenie o appartamencie Jey Ces. Królewicowskiey Mości, nie widziawszy onegoż. Okręt ten na 90 dział zbudowany, ma ich obecnie tylko 36, ponieważ cała przestrzeń przerobiona iest na pomieszkanie przeszło 300 osób, z których się dwór składa. Z nadeyściem nocy oświecało przeszło 3000 latarni obydwa okręty, *Króla Jana VI* i *ś. Sebastyana*, na któ-

tym to ostatnim C. K. Poseł przy dworze portugalskim, Hrabia *Elz*, z orszakiem swoim zabrał się.

Odjazd zawisł więc teraz tylko od pomyślnego wiatru. Ponieważ obecna pora roku iest iedną z naylepszych do żeglowania w owe odległe okolice świata; więc spodziewał się Królewsko-Portugalki Admirał, że od wypłynienia z ciaśniny morskiey pod *Gibraltarem*, w 30 do 40 dniach żeglugę odbędzie. Naywyższy orszak dworu Jey Ces. Królewicowskiey Mości składa się z W. Ochmistrza Margrabiego de *Castel Melhor*, W. Koniuszego Hrabiego *Luxana*, z pierwszego Szambelana Hrabiego *Pennafiel*, tudzież z Dam Austryackich Jey Ces. Królewicowską Mość do *Brazylii* odprowadzaiących, a mianowicie, z W. Ochmistrzyni Hrabiny *Kuenburg*, i z Dam dworu Hrabini *Sarentheim* i Hrabini *Lodron*.

Od dnia 14 sierpnia stoią obadwa te okręty iuż na kotwicy, i spodziewaią się, że z wiatrem lądowym dzisieyszey nocy odjadą.

Xiążę *Metternich*, który dnia dzisieyszego Jey Ces. Królewicowską Mość pożegnał, wrócił się do kąpieli do *Lucca*. "

Hiszpania.

Madryt, dnia 2 sierpnia. Królowa nie iest zupełnie zdrowa; ale słabość ta zapowiada nam prędkie uskutecznienie naygorętszych życzeń narodu.

Ostatnie gazety nasze nie donoszą niczego o stanie osad amerykańskich. Krąży tylko wiele niepewnych pogłosek o posiłkach, iakie odebrały woyska królewskie w Ameryce; i o liczbie woysk maiących się tam wysyłać — O Jenerale *Lacy* (który podług londyńskiey gazety *Morning Chronicle* nie ma bydź rozstrzelany, ale dotąd iest więziony na *Maiorce*) gazety nasze także nic nie napisały — Powiadaią, że *Milans* uciekł na okręcie.

Rozeszła się pogłoska, że rząd nasz otrzymał nową bullę z *Rzymu*, podług którey wolno sekularyzować się zakonnikom; Papież miał także zezwolić na zmnieyszenie liczby klasztorów.

Francya

(*z gaz. berl.*) *Paryż, dnia 15 sierpnia.* Król, wyrokiem swoim z d. 13 t. m. udzielił zupełne przebaczenie tym poddanym, którzy od 1 września 1816, aż do tego czasu, z przyczyny niedostatku zboża zdrożności popełnili, i z tey przyczyny uwięzionymi zostali; ieśli niepopełnili innych iakich występkow, maią bydź natychmiast uwolnieni; ci, którzy ieszcze niebyli stawieni przed sądem, niemaią iuż bydź pociąganymi — Wyłączeni są od tego powszechnego przebaczenia wszyscy ci, którzy dawniey iuż za występki, lub zdrożności iakie uwięzionymi zostali.

Minister woyny zachorował. — Król Jmć uwiadomił nowo mianowanych Biskupow o ich obraniu przez listy, a razem wezwał, izby nieprędzey do sprawowania godności swoich przystępowali, ani też o mianowaniach tych nie wspominali, póki obie bulle Papiezkie nie wyydą.

Wiadomość ta iest bez zasady, że Hrabini *Genlis* wstąpiła do klasztoru karmelitanek.

Będący pod sądem, za wydanie 3go numeru pisma peryodycznego *Censeur Européen*, PP. *Comte* i *Dunoyer* (obadwa Adwokaci), mimo to, że są aresztowani, wydali 4ty numer pomienionego pisma.

W *Lyonie* sąd prewotalny; wyrokiem swoim z d. 7 sierpnia, skazał nanowo 16 nieobecnych ludzi na śmierć, 10 na wygnanie; 2 na pięć lat do prac publicznych, a 3 na pięć lat więzienia.

W *Lyonie* d. 3 t. m. odebrano niespodziewanie przez telegraf następuiący rozkaz: *Z rozkazu królewskiego; Szwaycarowie zostaną w Lyonie, a legion . . . .* Reszty niemożna było przeczytać dla niepogody. Było iuż pół do iedynastey w nocy, gdy dowodzący w *Lyonie* jenerał *Canuel* rozkaz ten otrzymał, a ieszcze przed wschodem słońca wydany został rozkaz wstrzymania się, gotowemu iuż do wyyścia, regimentowi Szwaycarow. Gdy półkownik Szwaycarow następnego dnia przez miasto jechał, udaiąc się do Jenerała, witały go osoby strony królewskiey głośnemi okrzykami: *Nie wyydą! Oto ten zacny Półkownik! Niech żyią Szwaycarowie!* Wyyście Szwaycarow uważane było od wielu ludzi za hasło do bezprawiów, rabunku i morderstwa, a wszyscy dobrze myślący oczekiwali go z boiaźnią. Dniem wprzódy dawało się słyszeć z wielu stron: *Wyyście Szwaycarow iest naszem nieszczęściem!*

Lord *Cochrane* przybył do *Paryża*.

Dnia 16 b. m. przybędzie tu nader znakomita osoba pod nazwiskiem Hrabiego *Ruppin*, i przez czas pobytu swego iak nayściśleysze *incognito* zachowa. (*Król Pruski*)

Przybył tu Lord *Holland* z żoną, dziećmi i licznym dworem, tudzież P. *Adair*, który za ministrostwa *Foxa* w Anglii był posłem angielskim w *Stambule*.

Wdowa po sławnym Jenerale Murzynow na wyspie *St Domingo*, *Toussaint Louverture*, umarła w mieście *Agen* maiąc lat 50. Zostawiła dwóch synow, iednego *Placyda Louverture* maiącego około 30 lat, który iey nieodstępował, a drugiego *Jana Louverture*, który kosztem rządu angielskie bierze edukacją w Anglii od roku 1814.

Ameryka Hiszpańska.

Nad położeniem rzeczy w *Ameryce południowey*, czyni ministeryalna gazeta londyńska *Kuryer*, uwagi, z których przytaczamy co następuie: „Sprawy *Ameryki południowey* przybieraią z dnia do dnia coraz ważnieyszą cechę, i zbliżaią się szybko do przesilenia się, które przyszły stosunek tych kraiow rozstrzygnie. Już to siedm lat upłynęło, iak rewolucya, zachęcana przez przewrótną politykę *Józefa Bonapartego* wybuchnęła; alež od tego czasu poszedł w niepamięć gruntowny iey powód, a każda chwila zradza nowe opinie, które łatwiey wzbudzone, amżeli zniszczone bydź mogą. Jest to rzeczą nader ważną, że buntownicy nie są, ani co do liczby lichymi, ani w planach swoich słabymi; gdyż, lubo, nieiakich przeciwności doznaią, pokrzepiaią się z nich znowu szybko i przedłużaią walkę z kraiem oyczystym (*Hiszpanią*). Czynna i ciągła woyna stronictw kończy się zazwyczay woyną powszechną, gdyż nie iest to w naturze człowieka, aby był długo spokoynym widzem wypadków, które go tak blisko dotykaią i w oczach iego zdarzaią się. Do tego łączy się ieszcze łatwa skłonność do wyobrażeń rewolucyynych, które, będąc dla nowości swoiey powabnemi, i maiąc postać czegoś nadzwyczaynie dobrego, znayduią u nieoświeconych i nieukontentowanych wstęp łatwieyszy, amżeli proste nauki prawdy i prawości. Dla zapobieżenia takiey zarazie, nie powinny więc Rządy nigdy zasypiać, kiedy zdraycy czuwaią; gdyż, co w zarodzie łatwo zniszczonem bydź może, trudnem iest do pokonania wtedy, kiedy ma czas urość i rozszerzyć się — Pomoc, którą daią powstańcom poddani kraiow z *Hiszpanią* w pokoiu zostaiących, zdaie się bydź przestąpieniem powszechnego prawa narodow. Tak twierdzą, że *M'Gregor* zaiął wyspę *Amelią* tą siłą zbroyną, którą w kraiach *Stanow Zjednoczonych* zebrał. "

ROZMAITE WIADOMOŚCI

(*Z gaz. rzsk. Zursch.*) W *Moguncyi* d. 14 sierpnia wzburzyło się znowu pospólstwo przeciw kupuiącym zbożem. Chłopi żądali za zwyczayną miarę zboża 9 złł; przekupnik ieden dawał im nieproszony po 15 złł, azeby tym sposobem przedadź wyższą ceną własny zapas zboża. Poymany na uczynku, tak on iako i spólnicy iego doznali przykrego obeyścia się; burzono domy &c.

Kuryer londyński potwierdza, że Jenerał *Lacy* d. 5 lipca rozstrzelany został.

Piękny wizerunek dziecięcia, za którego opisanie gazeta *Constitutionel* zabronioną została, nie iest wizerunkiem małego *Napoleona*, ale syna dawnieyszego Szambellana *Perregaux*.

Zdanie Marcina *Doktora Lutra o lichwiarzach.* Pytacie mnie — pisze *Luter* — po czem poznać lichwiarza, i kto nim iest? Patrzcież więc na tego, co ma zboże, a tai się z nim, cieszy się z biedy innych, i skacze z radości, gdy idzie w górę, a natomiast, gdy stanieie, suszy sobie mozg, tak dalece, że nie ieden z tego powodu skończył życie na postronku, sam sobie zasłużoną wymierzaiąc karę. O zaprawdę! lichwiarz i sknera gorszym iest od wcielonego djabła. Każdy człowiek powinien się przed nim żegnać, a słysząc o nim, wierzyć, że bisurman i poganin w porownaniu z nim prawdziwymi są aniołami. Nie mów lichwiarzu i katwo na twoie usprawiedliwienie, że bogacza na to stanie, iż potrafi znieść drożyznę, którąś zrządził. Mnieysza o to: ale skądże weźmie chudy pachołek, który częstokroć przez tydzień iednego złotego nie ma na życie, a dzieci pełne katy? Jakże ma opłacić kawałek chleba, któryś ty lichwą twoią tak podrożył? Czyliż nieprzyprowadziliście lichwiarze do tego chciwością waszą, że kto przed laty kilku potrafił opędzić życie stu złotemi, dziś mu dwieście na to nie starczy? Na iedno to wypada, gdzie przesiaduie lichwia, czy w *Lipsku, Auszpurgu*, lub w *Frankforcie*, wszakże my na tem cierpiemy.

Niedawno Król hiszpański mianował Swiętego *Ignacego Loj'le* jeneralnym dowódzcą, czyli Patronem, woyska Hiszpańskiego, oraz kawalerem wielkiego krzyża Orderu *Karola* III. Jest to nowy dowód łaski, w iakiey Jezuici u Krola zostaią. Podobnież *Karol* III mianował był swiętego *Antoniego z Padwy* dowódzcą wyprawy przeciw *Algierowi*; a gdy przedsięwzięcie to nieposzczęściło się, odebrano temu swiętemu dowództwo uroczyście, i z posągow iego pozdeymowano ordery. Zwyczay mianowania świętych za patronów woyska pochodzi w Hiszpanii od czasu woien z Maurami.

Teraznieysze wybuchy *Wezuwiusza* w podziwienie wprawuią. Wyrzuca on to cząstkowo, to pomieszane razem miedź, żelazo, siarkę, kwas siarczany, glinę, a niekiedy i ammoniak. Naywięcey zaś miedzi wchodzi do materyi wulkaniczney, która daie się widzieć w lawie. *Wezuwiusz*, który od r. 1813 ustawicznie się burzy, pokrył zupełnie dawny swoy otwór gęstą skorupą, przez którą mocne wybuchy utworzyły dwie górki przezroczyste, a z nich wychodzi dym, wypada popiół i kamienie, często w szkło zamienione do tego stopnia, iż gdy upadną, znayduią w nich ziemię pokrytą cieniutkiem szkłem przezroczystem. Rzeczona skorupa tak iest wielka, iż ieśli nie będzie podparta, albo ieśli nastąpi trzęsienie ziemi, opadnienie składaiących ią materyy sprawi skutek taki, iak sprawił wybuch *Wezuwiusza* za panowania Cesarza *Tytusa*.

W iednem z pism publicznych wychodzących w *Wiedniu* umieszczono artykuł pod napisem: *Testament żebraka*, w którym zapisuie *cierpliwość*, *z którą żył*, Dyrektorowi teatru.

Wewnętrzna część Afryki powstaie także przeciw Europie. Negrowie *Ashantees* zwani, maiący 150,000 zbroynego ludu, a szczególniey dobrą jazdę, i tak bitni, że nawet kobiety i dzieci do boiu idą, opanowali w *Guinei* kray na 5 do 600 mil rozległy; obchodzą się bardzo źle z Europeyczykami, i zapewne opanowaliby iuż ich osady, gdy mieli działa. Szczególniey nienawidzą Anglików; przeciwnie z Amerykanami północnymi i południowymi w naylepszem są porozumieniu. Nabyli od nich wiele okrętow, sami też kilka zbudowali i krążą przeciw okrętom europeyskim. Na banderze swoiey maią biały miecz na czarnem polu. Lud ten dręczony iest fanatyzmem, z powodu nowozjawioney tam religii. Ma wielu Xiążąt, ale iednego tylko naczelnika duchownego — Przed nieiakim czasem flota *Ashanteesów* blokowała pod *Sierra Leona* eskadrę angielską, która przeciw nim uzbroioną była. (Bez dział?.)

Dozwala się drukować: X. J. K. Chodani Prof. O. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

OGŁOSZENIE.

2. Awizacya Imieniem WJP. Tomasza Ciechańskiego Ty. Sowiet. i Inspektora Wileń., z następney okoliczności czyni się: awizuiący W. Ciechański nabył maiątek Olechniszki, w Gubernii Wileń. Powiecie Zawileyskim, Paraffii Komayskiey położony, od Jmć Panow, Bernarda i Telemana Jchlawenow kupcow Ryzkich z Exdywizyi dobr Morykoniowskich w roku 1814 odbytey, przyszły, za którego walor w ręku teraźnieyszego Possessora znayduie się ieszcze rubli srebr. 2,000 na przypadek wniesioney iakiey na rzeczony maiątek przez Jmć Panow Jchlawenow ewikcyi, która ieśliby u kogo naydowala się bydź zapewnianą: zachodzi prożba, ażeby przed upłynieniem prawnego na ewikcyą terminu, czy podobnież przez Kuryera zaawizował, czy osobiście Possessorowi doniosł, a w razie o mieszkania tego terminu skutkiem statutowego prawa za wolnego od wszelkich odpowiedzi bydź siebie sądząc należne 2,000 rubli srebr., Jmć Panom Jchlawenom opłaci.

Tomasz Ciechański.
Inspektor Policii Wileńskiey.

2. Jan Andrzeia Syn Rymkiewicz w dniu 12 przeszłego mca lipca oddarlszy stołowanie w składanym spichrzu i witrychem odszarpawszy szkatułę wziął 60 rubli srebr., oraz w ucieczcę z sobą zabrał 2 surduty lokayskie dobre 2 spodeń, 2 fraki ciemnego sukna 12 złotowego, spodni płocienne żółte w pasy tkane, płaszczowy wielki kołnierz, kamizelki 2, czapkę okrągłą 1, koszul 5. Przymioty iego są następuiące: twarzy okrągłey pełney, i czerwoney, oczu błękitnych, nosa nie wielkiego podługowatego, bakambardy małe, włosy blond, wzrostu mało-miernego, skłonny do pijaństwa i kłótni, mówi po polsku, i mało co z Litewskiego akcentu zarywa, po Litewsku zaś doskonale, krępy, ciała nie mało maiący, wieku lat 20 kilka, szczycił się że szlachcic rodem iakoby z Paraffii Łuknickiey z Ptu tegoż, mawiał że oyciec iego umarł, a matka w życiu, pełnił u mżey podpisanego obowiązek lokaia.

Także na początku mca Lipca roku bieżącego 1817 Kazimierz Bartłomieia syn Rymkus dziedziczny skazką rewizką przy dobrach Linkoniec zwanych w Ptcie Rosień. w Paraffii Krozkiey położonych a do mnie należnych zaięty, zbiegł w wiadomą tylko sobie stronę, przymiotow iest następuiących: wzrostu pięknego, szczupłego ciała, twarzy ściągłey, oczu błękitnych, włosow świątlych czerwonych, wzroku obłąkanego i miny podobnież obłąkaney, mówi po Zmuydzku, proszę naypokorniey aby za wyśledzeniem lub z oczeniem onych odesłać do miasteczka Kroż w Ptcie Rosień. i oddać w ręce tameczneo Parafialnego Smotrytela lub też prosto do maiętności Linkowca o pół mili od tegoż miasteczka dostawić, przy naywiększey wdzięczności wydatek z nagrodą przyzwoitą powrocę. Roku 1817 lipca 11 dnia Linkowiec.

Antoni Przewłocki Szamb. B. D. Poll.

---

2. Znajomy Dentysta, JP. *De Lazarik*, przybył temi dniami do *Wilna* i mieszka na wielkiey ulicy w domu W. *Gutta.*

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 69.

WILNO DNIA 28 SIERPNIA 1817 ROKU

Królestwo Polskie.

Ciągnienie loteryi na maiętność *Tyszowce*, na dniu 26 b. m. ukończone zostało. — Na które zaś numera i jakie wygrane wypadły, każdy łatwo przekona się z następuiącey ogólney tabelli wygranych:

T A B E L L A

Wygranych w ciągnieniu odbytém na Majętność

T Y S Z O W C E.

podług następuiącego porządku.

Numer 33,539 wygrał Majętność TYSZWCE.

Ner	Cz. zł.	Ner.	Cz. zł.	Ner.	Cz. zł.	Ner.	Cz. zł.
498	10	22714	25	43992	50	66192	10
1081	10	24543	10	44140	25	346	200
2070	15	736	20	45674	10	538	300
290	10	25013	15	830	10	67307	20
3009	10	994	50	46079	10	652	20
300	10	26075	10	435	15	831	10
557	15	655	10	768	10	68298	10
4567	10	27286	10	959	10	70324	10
5442	20	671	10	47236	100	457	1200
480	500	712	15	412	10	71074	10
631	10	29374	15	533	15	172	25
8376	15	520	10	48748	25	72147	15
414	10	31181	25	49928	15	356	15
556	10	321	10	50509	15	73059	10
9402	20	427	20	531	750	578	20
10253	10	32054	10	541	10	703	10
518	10	33860	20	977	20	75617	15
12040	15	994	10	51102	20	847	10
469	20	34694	15	53299	10	954	10
761	50	35339	10	879	10	961	15
14218	25	36384	10	54004	100	76109	25
448	15	970	75	56743	15	110	20
533	20	37259	10	57920	15	113	10
17179	10	38959	20	53768	10	414	15
718	15	39415	10	908	10	78363	10
18481	10	591	50	920	20	722	10
858	10	40666	10	60786	400	79161	10
19140	15	772	25	61030	75	804	10
234	10	41160	10	239	25	81239	10
317	15	198	10	807	15	82127	15
533	25	264	15	62798	10	551	15
879	10	841	20	64194	20	83880	10
20119	10	42244	50	65482	20	84339	10
842	15	830	15	648	20	549	10
21158	10	43089	10	874	15	958	20

Następujące Numera każden po 5 czerwonych złotych wygrał.

Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.
6	1237	2075	2794	3992	4352	5518	6029
13	487	300	884	94	507	837	419
217	635	9	3307	99	53	936	33
347	703	52	49	4045	4668	6143	57
846	30	549	64	156	860	211	747
52	93	613	681	245	5088	51	800
999	991	37	760	75	169	56	961
1018	2015	757	914	306	248	328	7001

Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.
7048	14451	20517	28367	34877	41254	47013	54563
281	546	672	559	985	65	98	618
499	630	927	663	35254	393	419	33
518	66	75	97	56	404	509	44
809	771	21255	930	68	534	22	90
37	85	84	55	555	44	777	778
940	870	338	80	723	54	92	813
55	919	64	29002	53	76	869	30
8372	15106	454	37	88	601	78	96
477	300	522	194	803	27	919	97
535	59	27	335	36204	88	48142	994
634	517	639	576	48	890	55	55017
47	15675	40	600	77	961	523	20
742	77	824	50	359	42011	78	41
63	729	22094	755	65	27	645	314
949	822	98	61	454	38	775	621
77	92	490	835	700	175	96	827
9018	97	656	30004	53	207	49036	969
180	16039	721	41	84	99	50	88
406	135	67	116	906	347	78	56065
86	446	23201	34	49	538	246	101
737	90	76	238	55	59	88	52
71	566	317	74	37055	624	328	232
79	616	574	338	127	43054	539	46
807	815	733	59	260	63	845	485
10075	92	39	494	67	135	50192	660
128	953	24254	520	403	240	94	87
46	89	330	898	7	329	732	702
72	17052	64	996	69	47	858	18
92	86	559	31077	573	67	901	27
225	125	836	222	709	670	5	99
26	728	912	382	99	703	51004	974
92	30	25010	581	827	901	383	57068
319	34	24	82	38393	44120	403	103
559	51	98	91	521	55	528	235
712	59	118	94	61	45	88	484
948	854	450	691	95	94	89	628
11069	89	69	711	604	343	645	83
206	909	555	54	71	557	776	808
48	18027	870	57	745	617	951	29
49	35	96	84	880	56	972	978
323	137	26071	852	949	45051	52070	58145
401	204	565	32023	81	77	255	204
27	18	86	130	39033	200	301	550
571	473	429	47	40	36	65	82
716	630	57	315	176	53	412	605
96	913	99	37	92	81	13	911
890	41	572	462	467	82	67	59174
967	19179	707	702	92	440	98	374
12020	200	72	93	791	500	720	680
192	42	92	929	865	62	812	706
206	327	876	33057	913	91	75	45
377	53	933	59	72	697	903	801
520	59	27048	156	95	718	53121	78
39	91	177	232	40030	58	51	84
57	547	291	460	50	819	571	85
785	76	427	560	368	24	87	953
881	696	68	712	628	39	645	69
13042	778	579	53	36	925	64	60370
67	99	615	955	41	46047	837	89
316	829	40	34156	708	148	58	486
748	39	48	63	26	290	72	517
49	916	736	84	65	450	54008	604
14184	39	59	261	891	500	32	20
305	20226	60	313	983	89	73	21
42	370	84	49	41017	643	83	22
53	490	955	721	24	790	116	58
55	505	28075	28	98	851	339	985
438	12	233	53	175	59	89	96

Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.
61123	63002	64965	66961	70086	71821	73519	76320
200	163	65513	62	407	81	87	457
36	269	89	67097	29	85	601	95
86	96	744	311	518	905	39	695
336	303	804	97	650	72048	74155	719
457	35	35	450	702	178	366	829
547	460	901	564	7	85	428	81
55	604	25	758	45	93	599	77099
744	808	66068	68238	55	213	635	155
98	64088	121	80	65	431	65	56
822	101	88	399	86	43	828	82
44	75	94	414	836	84	918	209
62092	235	253	685	951	513	75027	323
217	310	328	811	71170	640	499	35
331	538	494	955	228	65	636	78
506	74	543	69005	99	77	94	467
51	664	92	259	409	728	76116	73
689	87	663	79	13	73135	45	79
776	875	95	373	58	51	46	81
79	76	796	690	70	67	203	563
834	945	935	70037	584	80	34	87

Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.	Ner.
77804	79070	80285	80923	81810	82903	83611	84489
78062	198	414	67	38	42	822	519
64	493	85	81081	82002	63	37	29
148	564	509	149	21	83146	50	672
94	657	49	260	269	285	84256	754
312	822	689	432	454	377	301	59
422	998	715	76	565	474	65	94
915	80032	813	98	632	82	73	822
80	233	37	514	756	537	455	994
79035	54	39	669				

Wygrane kwoty pieniężne wypłacane będą przez Kollektorów u których Losy brane były.

w Warszawie dnia 26 sierpnia 1817.

Dyrekcya Loteryi Klassyczney Królestwa Polskiego.

J. Gebhard.

Kons. Kochanowski.

OGŁOSZENIE

1. Komitet dla opatrzenia woysk suknem w Moskwie ustanowiony, stósownie do 7 punktu Nawyższego Iego Cesarskiey Mości Ukazu, danego Rządzącemu Senatowi w roku 1816 mca czerwca 15 dnia, ogłasza ninieyszem, że w tymże Komitecie na dostawienie do Skarbu w ciągu przyszłego 1818 roku, sukna sołdackiego wyrobionego i surowego, także płótna rzadkiego na podszewkę czyli szarszedronu, będą się odbywały licytacye w mcu wrześniu teraźnieyszego roku, dla których naznaczają się terminy, pierwszy dnia 3go, drugi dnia 10, a trzeci z przetargiem dnia 17 i 18 tegoż mca września. Przeto życzący mieć udział w takowem dostawieniu sukna i szarszedronu, zechcą na oznaczone terminy albo sami stawić do tego Komitetu, albo z prawnemi plenipotencyami swych umocowanych przysłać, albo nakoniec, przesłać prosto od siebie lub też przez mieyscową zwierzchność na piśmie odezwę z wyrażeniem ilości, iakiey chce podiąć się dostarczyć i z oznaczeniem podług barwy i gatunkow ostateczney ceny. Przy czem dla uniknienia wszelkich wątpliwości, Komitet za obowiązek poczytuie, objaśnić iak następuie: 1) Jako nieuchronnie potrzeba iest wiedzieć, ile mianowicie będzie życzących dostawiać dla uczynienia poprzedniczych urządzeń w przedmiocie wypłaty pieniędzy: tak, ieśli kto przy licytacyach sam obecnie nie będzie się znaydował, tedy ten nie może iuż spodziewać się bydź pomieszczonym w ciągu 1818 roku w liczbę licytuiących; albowiem kto na jaką ilość w czasie licytacyi oświadczy żądanie, na taką przygotowany będzie i kapitał, bo więcey nad oświadczoną ilość Komitet iuż nie będzie miał prawa przyymować sukna albo szarszedronu, chybaby ze znacznem ustąpieniem od współlicytuiących, lecz i to nie inaczey, jak po uzyskaniu na to pozwolenia od swoiey zwierzchności: 2) Dostarczenie wyrobionego sukna naznacza się w proporcyą potrzeby kolorow onego, a mianowicie: ciemnozielonego zwyczaynie naznacza się część trzecia, białego na spodnie i białego z szarych włosów osma część, a szarego reszta pozostałey ilości na dostarczenie, czarnego zaś sukna przyymie się część naymnieysza. Wedle tego każdy dostawniący powinien wcześnie zdeterminować się aby mógł podiąć się dostawienia sukna nie w iednym kolorze, lecz we wszystkich wyżey wyrażonych w proporcyą dostarczenia: 3) Kto zechce odebrać połowę albo trzecią część za przystawioną ilość pieniędzy, ten nie może ich wprzód otrzymać, iak w początku 1818 roku, w iakowym czasie obowiązanym iest na całą wydawaiącą się iemu summę dadź pewne kaucye, które się przyymą podług urządzeń o napitkowych odkupach. Przy czem należy zawsze uważać na to prawidło, iż komu ieszcze nie będzie potrącona do tego czasu wydana na pierwsze dostawienie połowa lub trzecia część summy, tedy ten na nowe dostarczenie nie może iey odebrać inaczey iak tylko, albo wnosząc liczący się na nim dług, albo zgadzaiąc się na wytrącenie onego z summy o którą będzie prosił: 4) O wydanie połowy albo trzeciey części pieniędzy za dostawianie, powinni prosić w czasie licytacyi, tak ci, którzy dobrowolnie podięli się dostarczenia, iako i fabrykańci, którzy pożytkowali z pieniędzy od Skarbu pożyczki, i w proporcyą wziętey summy obowiązani są dostawić sukna podług udzielnych kontraktów; ieśliby zaś kto w czasie licytacyi tego nie uczynił, tedy i wydanie iemu takowey summy nastąpić nie może. Względem zaś przeznaczenia ilości na dostarczenie sukień przez tych fabrykantów, którzy otrzymali pieniądze, takowe przeznaczenie podług dawnego urządzenia zrobione będzie przez sam Komitet: 5) Podobnym sposobem w czasie licytacyi należy każdemu oświadczyć, zkąd chce otrzymać tak w połowie iako i w trzeciey części pieniądze równie i należność za dostawione sukna albo szarszedron; lecz ieśli kto w czasie licytacyi tego nie oświadczy i będzie prosił o naznaczenie do wydania iemu pieniędzy z tego lub z innego mieysca a nie z Komitetu tedy przesłanie tych pieniędzy do mieysca żądanego, nie inaczey może bydź uczynione iak przez pocztę na tegoż rachunek. 6) Dla pewności dostarczenie przez każdego przyiętey ilości, postanawia się, że dopóki kto nie wypełni pierwszego warunku, dopóty nie będzie przyymowano od niego na rachunek nowego dostawienia pewney ilości sukna tych kolorow, które się w remanencie liczą, dla tego każdy obowiązany iest w czasie ogłoszenia nowego dostawienia zastanowić się, ile mianowicie po uiszczeniu się z remanentu iest w stanie dostawić, i nad swoią możność nie powinien podeymować się nowego dostarczenia albowiem przedsięwzięte zostaną naysroższe środki dla nieakuratnych dostarczycieli. 7mo) Z tego wszystkiego wynika, że nadal żadna iuż kommissyoracka Kommissya bez poprzedniczych od Komitetu uwiadomień od nikogo żadnego sukna i szarszedronu przyymować nie może, iże następnie każdy żądaiący weyść ze Skarbem w tey mierze w umowę, nie odmiennie powinien wprzód zawrzeć ią w komitecie lub za wiedzą i zezwoleniem iego w drugim mieyscu, gdzie zechce. Umowy piszą się na papierze herbowym dwórublowym. 8) Termin dostawienia w którym ma bydź zrobiony kontrakt w przyszłym mcu wrześniu naznacza się w przeciągu roku iednego, to iest od dnia 1 mca stycznia 1818 roku do 1 stycznia 1819 roku; preto chociażby kto zawarł umowę i nie w mcu styczniu; ale w następuiących po niem miesiącach na przyiętą w czasie licytacyi ilość dostawienia w następuiącym 1818 roku, iednakże dostawienie to powinno bydź skończone nie późniey jak w tymże samym roku. 9) Ilość jaką kto zechce dostawić w czasie licytacyi, powinien wyrazić w swoich oświadczeniach z wyszczególnieniem każdego koloru sukna, a chociaż i może żądać aby pozwolono było przyymować i więcey nad oświadczoną przez niego ilość, iaką wydoła zrobić, iednakże takowe naddatkowe sukna policzą się na rachunek proporcyi przyszłego 1819 roku, i zapłata za one będzie wydana w tymże roku, w którym się assyguuie nowy sukna kapitał.

Zgodno Expedytor Sokołowski.

Z Kopiią Extraktu zgodził: Naczelnik Stoła Pierzanowski.

---

2. Od Rządu Gubernialnego Litewsko Wileńskiego ogłasza się, iż żyda Nisona Hofmana Stelmacha Keydańskiego mieszkańca dom i odryna w miasteczku Keydanach będące, ocenione na rubli 151 i kop 50; za długi należne PP Browcynowi Porucznikowi 4 Jegierskiego pułku i Piotrowi Cydzikowi Ober Audytorowi 9tey Klassy, uległy publiczney licytacyi z tém; iżby życzący one nabydź, stawali do tegoż Rządu dla targow na terminy, pierwszy dnia 20 drugi dnia 25, a trzeci i ostateczny dnia 29 następuiącego mca Października teraźnieyszego

1817 roku, gdzie im kommunikowane będzie opisanie tego domu i odryny. Roku 1817 mca sierpnia 21 dnia.

Expedytor Jan Sokołowski.

Naczelnik Stoła Dobkiewicz.

---

1 Excerpt Oświadczenia z Protokułu potocznego Ziem. Pttu Wileń. w dacie niżey wyrażaiącey się zapisanego et Eorundem pod pieczęcią Ziem. Wileń. iest wydan, Roku 1817 mca Augusta 24 dnia, przed Aktami Ziem. Ptu Wileń. stawaiąc osobiście WJPan Piotr Zasadzki oświadczenie poniższe wpisać do Protokułu podał, którego wyrazy następne — Oświadczenie wespoł z manifestem, przez niżey podpisanego czyni się w następney treści: Lubo Załuiący przy zawarciu związkow małżeńskich z Maryanną Budkiewiczówną, żadnego posagu niewziął, i własną pracą i stateczny m wsiey wytrwaniem, kilkadziesiąt tysięcy funduszu uzbierał, kiedy iednak doswiadczał zakłóceń domowych, zniewolony został dla spokoiu, uczynić z własney pracy ofiarę, którąby iuż ubespieczała resztę własności Załgo się i dla tego zapisem w roku 1812 Apr. 26 datłm, a 19 Aug. w Aktach Grodz. Wileń. przyznanym podzielił się z żoną swoią wszelkim maiątkiem i zapisany został warunek, że każda strona przyiąwszy obrany dobrowolnie udział maiątku, sama onym, bez wtrącania się drugiey, urządzać, i iako swey własności używać i procedera nawet ieśli wypadną, prowadzić mocna będzie — A chociaż Obłłna Zasadzka, wskutek dzielczego zapisu wzięła więcey niż należało, iednak pod rozmaitemi pozorami, brała u załgo częstokroć nawet gwałtownie pieniądze i rozmaite Efekta, i znacznie przez pożyczkę zawiniła i w gospodarstwo załgo mieszała się, co było powodem, że w roku 1814 Junii 13 dnia nowym pismem, moc dawnieyszego obostrzoną bydź musiała — Wszakże i to powtórzenie nieprzyniosło żądaney załłmu spokoyności. Albowiem Obłła Zasadzka, rozmaitemi sposobami prześladuiąc Załgo wielokrotnie własności iego napastowała i uszkodzała, a niedość maiąc natem, chociaż Dllor w żadnym sposobie do kłótni przez nią z rozmaitemi wzniecanych i do procederow mianowicie z Łukaszewiczami w Grodzie Wileń nienależał, potrafiła iednak załgo przez zmówność z stronami tyle wplątać, że Dellr nayniewinniey przez Michała i Maryannę Rodzicow, Józefa syna Łukaszewiczow, tak do Grodu Wileń iako też do Sądu Gł. poźniey przez Michała Narkiewicza Sukolektora Gr. Wil. o zapłacenie kop z odeszłey żoniney sprawy, został pozwany, iako zaś dwa dokumenta między załłm i żoną iego zawarte oddzieliły maiątek i interessa i żona udzielnie włada obranym wydziałem i osobą swoią bez wpływu męża, tak wszelkie z zakłóceń, lub zawinień oney odpowiedzialności stosunki, do niey tylko wedle ustaw ściągać się mogą, przeto Dellr przeciw rozpoczętym z osoba przez Łukaszewiczow i Narkiewicza procederow, manifestuiąc się oświadcza, że ani funduszow żony, ani rządu nad onemi niema, że osoba iey od dawna pod władzą Załgo, a mianowicie po rozdzieleniu maiątku nieznayduie się, a nawet do opieki i wiedzy Załgo nienależy: że więc iako za rzecz obcą wniczym nikomu odpowiadać niemoże i do procederow pociąganym bydź nad moc ustaw, które każdemu za swoią winę uległo skutkom prawnym obowiązuią, niepowinien i w każdym przypadku niesłusznego siebie zapozwania, że kar prawem opisanych poszukiwać będzie, ostrzega — Nadto podaie do wiadomości, że Kontrakt na Kamienicę Kapitulną sześcioletni, przez Maryannę Zasadzkę wzięty w roku idącym 1817, marca 13 przez nią za wzięciem 126 rubli srebr. kop. 70 Załmu został przelany; żeby więc podług pospolitego Zasadzkiey postępowania, niebył kto przez nią uwiedziony i nienabywał, raz przez nią utraconego prawa Załłcy czyni ostrzeżenie — U tego oświadczenia podpis taki w Protokule — Piotr Zasadzki.

Zgodność z Protokułem świadczę, Józef Naborowski Regent.

---

2. *Naskutek Dekretow Remissyynych jednego Sądu Ziemskiego Lidzkiego, w roku 1816 apryla 26 dnia; drugiego Sądu Głównego Drugiego Departamentu Gubernii Litewsko-Grodzieńskiey w dacie roku teraźnieyszego marca dziewiątego dnia, zapadłych, Taxę i Exdywizyą maiętności Starego Dworu w Lidzkim powiecie leżącego, do dziedzictwa W. Joachima Głuszyńskiego Sędziego Grodz. Lidz, przynależnego, pod rozdział wierzycieli oddaiącego się decyduiącego — Sąd Exdywizorski ad fundum Starego Dworu przybywszy, po ufundowaniu juryzdykcyi Sądu swoiego postanowił, przez Kuryera Litewskiego zawiadomić: że jeśli się gdziekolwiek okażą wierzyciele W. Głuszyńskiego Sędziego, aby na dzień 6ty 7bra roku teraźnieyszego do folwarku Starego Dworu przybywali, gdyż po upłynionym terminie pretensye, amissyi ulegną. Dat 1817 Augusta 17go dnia.*

Tomasz Kuzimowicz Prezyduiący Exdywizor.

Benedykt Skinder Exdywizor.

Leonard Dowgiert Exdywizor.

2. *Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego całą Rossyą &c. &c. &.*

Urodz. Barbarze z Kociełow Abramowiczowey Rottey Kawaleryi narodowey b. W. pollch do przyięcia aresztu na Bogusławie i Maryannie Boharewiczach oraz Karolowi Szabłowińskiemu zawiniaiącym. Pozew przed Sąd Ziemski Ptu Oszmiań. na kadencyą teraz sądzącą się So Troiecką lub poniey następną, z Instancyi urodz. Xiędza Antoniego Kocieła Plebana Horodziłowskiego wynosi się szczególnie o to: iż co Obżałł po zeyściu uprzedniego Plebana Horodziłowskiego Xdza Tadeusza Szabłowińskiego zagarnąwszy, arbitralnie pod swoy Rząd: bez wiedzy zwierzchności Plebanią Horodziłowską, i fundusze Kościelne tym wszystkim przez 5 miesięcy, samowolnie rządziliście się, summy funduszowey w ilości złt. pollch 6,466 i gr. 20 ściągnoliście, i na swoy pożytek obrócili; nadto wszelkie sprzęty mobile, teyże plebanii, oraz bydło, zboże w ziarnie, i w snopie, drzewo budowlowe, Magazyn Włościański, pieniądze podatkowe całą roczną krescencyą, Intraty folwarczne niemniey dalsze artykuła z uciemiężeniem Włościan zabrali i wywieźli. do iakowego arbitralnego zaboru, znaiąc się Obżałłni Dokumentem assekuracyynym w roku 1808 mca febr. 28 dnia Załłmu Delatorowi wydanym, bonifikacyą zaręczyliście i summę swoią u zeszłych Urodzonych Kociełow a dopiero drogą sukcessyi u urodzoney z Kociełow Abramowiczowey będącą, na odpowiedzi, oddaliście odwołuiąc się przeto Załłcy Dllr. do dowodow w sprawie wyświecać się maiących i rzeczoney Obżałłch Assekuracyi, pozywa Obżałłch do Sądu, i prosi, o sądzenie summy kapitalney funduszowey Złł. Pollch 6,466 gr. 20 z procentem od daty zeyścia Xdza Tadeusza Szabłowińskiego stosuiących się, sądzenia i też na funduszu Obżałłch u W. Abramowiczowey nayduiącym się oparcia, lub ieżeliby ten był niewystarczaiącym tedy na dalszym Obżałłch maiątku wskazania; o przeznaczenie do opłaty naykrótszego terminu sub inequitatione expensow prawnych przyliczenia i tego wszystkiego decydowania co przez sprawę dowiedzionym będzie zwolną poprawą tey lub inney wyniesienia załoby.

Roku 1817 mca Junii 30 dnia Woźny świadczę iż trzy kopie pozwu z tym Autentykiem zgodne, w sprawie W. JX. Antoniego Kocieła Plebana Horodziłowskiego, iedną JW. Jmć Pani Barbarze z Kociełłow Abramowiczowey Rottey Kawaleryi narodo. b. w. Pollch w dobrach Horodziłowie w Ptcie Oszm. położonych, zgą WW JPanom Bogusławowi i Marcyannie Boharewiczom oraz trzecią WJmć Karolowi Szabłowinskiemu, też w dobrach Horodziłowie w Pttcie Oszm. leżących przed Sąd Ziemski Pttu Oszm. na kadencyą teraz sądzącą się święto troiecką lub poniey naypierwszą podałem.

Stanisław Jachniewicz Woźny Ptu Oszm.

Roku tysiąc ośmset siedmnastego mca Julii dwunastego dnia przed Aktami Ziemskiemi Pttu Oszmiańskiego stanowszy obecnie Woźny wyżey wyrażony takowy Pozew zeznał.

Przyiąłem Antoni Juraha Regent Ziemski Oszmiań.

---

2. *Niżey podpisany podaię do publiczney wiadomości że w Roku teraźnieyszym Julii 25 dnia w Gubernii Wileńskiey w powiecie Trockim w folwarku Olkienikach skradziona została szkatuła z papierami ważnemi a szczególnie obligi mnie służące jako to: jeden oblig pod datą 1816 Apryla 23 dnia od JW JPana Adama Litwora Chreptowicza Podkanclerza i Graffa na czerw. zł. 300, drugi oblig pod datą 1816 apr. 26 dnia od JPana Piotra Zackiewicza Chorążego b. W. pollch na czer. złt. 200 i rubli sr. 65, 3ci od JPana Antoniego Kaznowskiego na rubli sr. 54, czwarta karteczka po żydowsku pisana od Arona Hirszowicza arędarza karczmy zieloney do starostwa Olkinickiego przynależney na rub. srebr. 60; a zatym upraszam przezacney publiczności ieśliby kto takowe obligi okazał czyli życzył zastawić lub też chciał odebrać za onemi summę w gurze wymienioną, aby nikt niewypłacał, a jeśli okażą się w czyimkolwiek ręku takowe obligi przytrzymać upraszam i donieść do Olkienik, gdzie takowy zupełną odbierze nadgrodę.*

Kazimierz Towgin Chorąży b. Woysk Pol.

---

2. Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego całą Rossyą &c. &c. &c.

Excerpt oświadczenia do Protokułu Potocznego Sądu Grodzkiego Ptu Grodzieńskiego w dacie poniżey wyrażaiącey się zapisanego na prośbę JP. Ludwika Cyrnhofa i za zaszłą na oną Sądowey rezolucyi pod pieczęcią Urzędową Grodzką Ptu Grodzień. w dniu augusta 1817 roku wydan.

Roku tysiąc ośmset siedmnastego mca augusta szustego dnia niżey podpisana Franciszka z Kaszubow wprzody Murawiowa, a dopiero Wileninowa Pułkownikowa woysk Rossyyskich czyni publiczne oświadczenie w tym składzie: Załuiąca Wileninowa, pod czasem pożycia małżeńskiego z nieżyiącym dopioro Kollegskim Sowietnikiem Michałem Murawiowem nabyła i kupiła wieczno-

ścią od JWW. Litka i Wołkowa, maiętność Mosty w powiecie i Gubernii Grodzieńskiey położoną, za własne pieniądze w części gotuwką opłacone w części do uspokoienia długu w Banku Monarszym zaciągniętego na siebie przyięte, i dotąd ieszcze nie ułatwione, a w części na kredycie obligacyami upewnionym pozostałe, o czym tranzakta w publicznych aktach pomieszczone rzetelne przynoszą swiadectwa, pomimo iakową pewność, i pomimo tę niezawodną prawdę, z wyroku prawa odkrytą: że załąca się po zeszłym swym mężu nie iest Sukcessorką, przecież liczni Pretensorowie zeszłego Murawiowa, za Inskrypcyami, Obligacyami, i kartami prosto przez Jego samego wydanemi tudzież zaniejakowemiś rachunkami i regestremi, o zawinione przez Murawiowa summy, co do realności, z oboiętnieniu uawet uległe, i po części podeyrzane, usiłuią potrafić do Załcey się i jey maiątku Mosty z tytułu tylko byłey jego żony, i tą koleią iedni przez zapozwy, drudzy w nadzwyczaynym porządku tameecznemu prawu przeciwnym przez Rządy Gubernskie i Sądy Niższe exekucyą zapowiadaią, i Załcey spokoyność naruszaią, zapominaiąc o tey naykardynalnieyszey ustawie, że nikt za nikogo nie odpowiada, ani oyciec za syna, ani syn za oyca, brat za brata, mąż za żonę, żona za męża, i t. d. omiiaiąc oraz: że iak Załąca się z tytułu żony żadną nie iest Sukcessorką, tak żadnych po zeszłym swym mężu Murawiewie nie osiągnęła spadkow, bo tę przynależą do własności tych, którzy są bliżey krwi iego, i którzy podług wielu praw do odpowiedzi za długi poprzednika mogą bydź powoływanemi, zamiarem przeto wstrzymania od dalszych krokow napastowania załąca się, tych co maiąc jakowekolwiek zawodne lub prawdziwe do zeszłego załącey męża Murawiowa summowne pretensye, nietrafnie czynią tentacye do Załcey Wileninowey, na iey chcąc zyskać maiątku rekognicyą, oświadcza Załłca Wileniuowa ze żadnych po zeszłym mężu nie posiągnęła drogą natury spadkow i funduszow, że żadną tegoż zeszłego męża Michała Murawiewa nie iest sukcessorką i odpowiadać za długi jego niewidzi siebie na mocy prawa, bydź obowiązaną, protestuie się przeciwko tym osobom którzy łudzącą o własny interes uniesieni gorliwością, poczynili już kroki, a inni może do ich się zabierać myślą, ostrzegaiąc ażeby raczyli udać się do istotnych zeszłego Sawietnika Murawiowa Sukcessorow i iego u nich znaydować się powinnych funduszow, u tego oświadczenia podpis w protokule następny, Franciszka Wilininowa Pułkow W. Rossyi.

O Zgodności z Protokułem poświadczam Adam Siemaszko Sądu Grodz. Pttu Grodzień. Rejent.

---

2. Excerpt z Protokułu Potocznego Ziemskiego Ptu Mińskiego w dacie poniżey wyrażaiącey się zapisanego oświadczenia pod pieczęcią Urzędową Ziemską Pttu Mińskiego tegoż czasu stronie rekwiruiącey iest wydan.

Roku tysiąc osmset siedmnastego miesiąca augusta jedynastege dnia.

Na Urzędzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskim Powiatu Mińskiego, osobiscie stawaiąc WJPan Józef Kalesanty Sadowski Maior woysk Rossyyskish, w Imeniu WW. Racheli z Goleiewskich Sadowskiey Maiorowey, Barbary, takoż z Goleiewskich in voto Michałowey Surynowey Chorążyny b. woysk Polskich i Wincenty Golejewskiey Szamb. b. Dworu Pollgo w Panienskim stanie będącey, pierwszych dwóch za wiedzą swych mężów, a trzeciey za wiedzą opiekunow czyniących podał do zapisania oświadczenie następne: zeszła oświadczaiących się aktorek matka Dominika z Czartoszewskich Goleiewska Szambelanowa b. Dworu Pollgo, wyszedłszy za mąż za Bernarda Goleiewskiego na ówczas Podczaszyca Rzeczyckiego oyca takoż oświadczaiących się według świadectwa Kwietscyynego Dokumentu w Dacie tysiąc siedmset osmdziesiąt drugim Januaryi dziesiątego dnia, rodzonym swym braciom zeszłym Ludwikowi Szambellanowi b. Dworu Pollgo i Xaweremu Chor. b. woysk Pollch Czartoszewskim przy odebraniu od nich z dóbr oyczystych, i Macierzystych, należney sobie Exdotacyi wydanego i przed aktami Grodzkiemi byłego Woiewodztwa Mińskiego na dniu szesnastym eorundem przyznanego, szczególnie tylko w górze wyrażonych braci swoich Czartoszewskich z odebraney powyższey exdotacyi kwietowała, dobr zaś spadkowych i przypadkowych i niezrzekała się; owszem onych wyraźnie w tem Dokumencie zastrzegła Sukcessyą dopioro kiedy oswiadczaiących dochodzi wiadomość że wiey ich rodzony W. Ludwik Czartoszewski Szambelan pod Kuratoryą dla niezdrowia swoiego nayduiący się w roku dopieao idącym tysiąc ośmset siedmnastym ieszcze w miesiącu marcu w mieście Wilnie bez potomnie i bez prawnego rozrządzenia swym maiątkiem żyć przestał, a brat iego Xawery Czartoszewski zeyściem swoim takoż bez potomnym pierwiey uprzedził, więc wszelki pozostały po Ludwiku Czartoszewskim maiątek według porządku prawa do Sukcedowania oświadczaiącym aktorkom iako rodzonym zeszłego siestrzenicom o czem aktorki wszystkich tych pod których wiadomo ścią nayduie się zeszłego Szambelana Czartoszewskiego maiątek ninieyszym oświadczeniem uwiadamiaią i że nikt inny do rzeczoney Sukcessyi: prócz samciednych oświadczaiących się aktorek należeć niema prawa, dla powszechney o tem wiadomości takowe oświadczenie umieścić w Gazecie Kuryera Littgo przedsię biorąc u tego oświadczenia podpis takowy podpisuię Józef Kalesanty Sadowski maior W. Rossyyskich.

Zgodność z Protokułem poświadczam Hilary Jakubowski Rejent.

---

1. W skutek Dekretu Remissyyynego Litewsko Wileń. Głównego Sądu 2go Departamentu w roku idącym Mca Marca 16 dnia zapadłego. — Sąd Taxatorsko Exdywizorski na zebranie i rozdział funduszu Szambelana D. Pol. Leonarda Krzywkowskiego przeznaczony ad fundum majątku Wijeyek Konkursowi uległego zjechawszy, wszystkie kwestye pierwszemu zjazdowi właściwe w dniu 26 julii 1817 roku zrezelwował, naznaczaiąc termin na powtórny zjazd swóy celem ukończeaia ostatecznie poruczonego sobie dzieła, dzień 6 miesiąca Februaryi 1818 roku. Na jakowy czas ażeby kredytorowie tegoż Leonarda Krzywkowskiego pod utratą swych pretensyow, a zaś Debitorowie onegoż Pozwem Edyktalnym powołać się mający pod obawą wskazania na ich in coniumatiam poszukiwanych należnościów sami przez się lub umocowanych Plenipotentów porządkiem prawa jawili się zawiadamiaiąc, że próżnym oczekiwaniem na strony, massy konkursowey obciążać nie będzie, ostrzega. Dat w Wijeykach roku 1817 miesiąca Julii 26 dnia.

Michał Mikosza Sędzia Ziemski Ptu Zawiley. Exdyw.
Franciszek Xawier Rychlik Prezyd. Sądu Grod. Wilk.
Piotr Hoppen Z. P. W. Sędzia Exdywizor.

Wiadomość o cenie produktów na rynkach wileńskich. Niepołożone liczby znaczą, że tych produktow nie przedawano.		Dni Targowe miesiąca Junii 8. Cena na assygnaty Rub.	8. kop.	10. Rub.	10. kop.	13. Rub.	13. kop.
Beczka litewska mająca garcy litewskich 144.	Żyta suchego	40	—	40	—	40	—
	— surowego	36	—	36	—	36	—
	Pszenicy ozimey	86	—	86	—	86	—
	— — jaréy	—	—	—	—	—	—
	Jęczmienia	28	—	28	—	28	—
	Owsa	24	—	24	—	24	—
	Gryki	24	—	24	—	24	—
	Grochu	—	—	—	—	—	—
	Krup jęczmiennych	58	33	58	33	58	33
	— owsianych	102	8	102	8	102	8
	— gryczanych	82	8	82	8	82	8
Pud rossyyski.	Łoju surowego	12	—	12	—	12	—
	— topionego	18	—	18	—	18	—
	Miodu z woskiem	24	—	24	—	24	—
	Wosku	28	—	28	—	28	—
	Świec woskowych białych	100	—	100	—	100	—
	— — — żółtych	80	—	80	—	80	—
	— łojowych przywoźn.	20	—	20	—	20	—
	— — — tu robion.	18	—	18	—	18	—
	Siana muroźnego	—	60	—	60	—	60
	Faska masła 6 garcowa	18	—	18	—	18	—
	Piwa krajow. beczka 40 garco.	13	80	13	80	13	80
	— dubeltowego	24	60	24	60	24	60
Od 19 do 27	Chleba razowego . funt 1	—	—	—	—	—	6
	— średniego	—	—	—	—	—	8
	— pytlowego przedn.	—	—	—	—	—	20
	Mięsa funt 1	—	—	—	—	—	16
	Wódki garniec 1.	—	—	—	—	2	88
	Rubel srebrny	—	—	—	—	—	—
	Dukat hollend.	—	—	—	—	—	—
	Imperyał	—	—	—	—	—	—